

**Sulisumik avataaneersumik atorfinitsitsinissamut imaluunniit sulisitsinissamut Atatillugu ullut 14-it qaangiutinnginneranni itigartitsissummik akuersissummilluunniit akissuteqarnissamut piffissarititap qaammatinngortillugu sivitsorneqarnissaa anguniarlugu, Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 27, 30. oktober 1992-imeersup allanngortinneqarnissaa siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inuit Ataqtigiit Inatsisartuni ilaasortaataita)**

**Kalaallit Nunaanni suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 27, 30.oktober 1992-imeersup piumasaqaatitigut allannguutissatut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit, imatut § 6, imm. 3 ullut 14-iniit ullut 30-nut sivitsorneqarnissaa kingusinnerpaamik UKA12-imi atuuttussanngorlugu inatsisissatut siunnersuummik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Siumup Inatsisartuni ilaasortaataitai)**

Akissuteqaat

(Inuussutissarsiornermut, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalakkersuisoq)

Aappassaaneerneqarnera

Siunnersuut siullermeerlugu suliaralugu oqaluuserinninnermi, nassuiaammik suliarinnittoqarnissaa taassumalu soqutigisalinnut attuumassuteqartunut tusarniaassutiginnissaa Naalakkersuisut neriorsuutigaat.

Maanna saqqummiutissavara ”§ 6, imm. 3-mi piffissaliussaq ulluniit 14-iniit qaammammik ataatsimik imaluunniit ullunik 30-nik sivisussuseqartussanngorlugu Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 27, 30. oktober 1992-meersup allanngortinneqarnissaa pillugu siunnersuut pillugu nassuiaat”.

Kalaallit Nunaannut suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu *Inatsisartut inatsisaat nr. 27, 30. oktober 1992-imeersumi* kalaallit sulisinnaasut Kalaallit Nunaanni sulinissamut salliutinneqassapput. Tamanna tunuliaqutaralugu sulisitsisut sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsilissagunik, siulliutillugu kommunit suliffissarsiuussisarfii saaffigissavai najukkami najugaqartunik sulisussanik innersuussiffigineqarumalluni, allatulluunniit iliorluni sulisussarsiorluni, assersuutigalugu aviisini sulisussarsiorluni.

Sulisinnaasunik najukkameersunik eqqortunik piginnaanilinnik suliffissarsiuussisarfiit neqerooruteqarsinnaanngippata, aviigitigullu sulisussarsiorneq kinguneqanngippat, sulisussanik avataaneersunik atorfinitsitsinissamut atuinissamilluunniit sulisitsisoq kommunalbestyrelsimut qinnuteqaateqarsinnaavoq.

Tamatuma kingorna kommunalbestyrelsi taassumaluunniit ataatsimiititaliaq ataavartog piginnaatitaa qinnuteqaammut akissuteqarnissamut ullunik 14-inik piffissaqartarpoq.

Qinnuteqaat kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqarpat, qinnuteqaat politimestereqarfimmut ingerlateqqinneqassaaq, tassanngaanniillu Naalakkersuisunut tusarniaassutigalugu ingerlateqqinneqassalluni.

Tusarniaaneq naammassereeripat, qinnuteqaallu akuersissutigineqarluni, qinnuteqaat inaarutaasumik akuerineqartussanngorlugu Politimestereqarfik aqqutigalugu Københavnimi Nunanik Allamiunik Sullissivimmut nassiunneqassaaq. Qinnuteqaatip inaarutasumik akuerineqartussanngorlugu Nunanik Allamiunik Sullissivimmut nassiunneqannginnerani Kalaallit Nunaanni naammassillugu suliarineqarsimanissaa suleriaatsikkut qulakkeerneqarpoq. Akuersissuteqarnej nalinginnaasumik qaammatip ataatsip qaammatillu marluk missaannik sivilissuseqartarpoq.

Suliamik suliarinnineq sivilisungaatsiartoq sivilisillarniarlugu, sulisinnaasut avataaneersut pillugit suliat suliarineqartarnerat eqaannerulersinniarlugu angusaqarfiunerulersinniarlugulu Naalakkersuisut suliniutinik arlaqartunik aallartitsipput.

Suleqatigiissitamik Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit, Politimestereqarfimmit, KANUKOKA-mit kiisalu Kommuneqarfik Sermersuumit inuttaqartumik pilersitsisoqarpoq, qinnuteqaatit suliarineqartarnerat ataavartumik nalilersorneqartarluni pitsanngorsarniarneqartarlunilu. Tamatuma saniatigut KANUKOKA aamma Inuussutissarsiornermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suliffissat pillugit qarasaasiakkut iserfimmik pilersitsiniarlutik suleqatigiipput, tassuunakkut suliffiit inuttassarsiukkat najukkami sulisinnaasunut ersinnerulissammata tikikkuminarnerulerlutillu. Suliffissat pillugit qarasaasiakkut iserfik, sulisinnaasut suliffinnut suliffiginnaasaannut immikkoortiternerat suliffeqanngitsunullu ataasiakkaanut iliuusissatut pilersaarutit siunniussallit ataatsikkut atorineqarnerat, kommunini suliamik suliarinninerup sivilisillineranut tapertaassaaq, atorfiillu sapinngisamik amerlanerpaat sulisinnaasunit najugaqavissunit inuttalerneqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Piffissaliussap sivilisorneqarnissaanut siunnersuut Naalakkersuisut makkununga tusarniaassutigaat: Naalakkersuisoqarfiit tamaasa, kommuninut, KANUKOKA, MT Højgaard, Royal Greenland, Rambøll, InuPlan, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, HoResta, Naalagaaffiup Sinnisua, Suliffinnik Nakkutillisoqarfik, SIK aamma NUSUKA. Tusarniaanermi akissuteqaatit tulluuttumi naatsumik nassuiaatigineqassapput.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup nalilerpaa, sulisussanik avataaneersunik atorfinitsitsinissamat atuinissamilluunniit qinnuteqaatit suliarineqartarnerat siunnersuutit akuerineqarnerisigut sivilisussasoq, taamaasillunilu sulisussarsiortarnej eqarnerulissalluni angusaqarfiuallaajunnaassallunilu. Suliffissat pillugit qarasaasiakkut iserfik sulisinnaasullu suliffiginnaasaannut immikkoortiternerat atorlugu suliffissarsiussisarnarup pitsaanerulersinnissa aallunneqassaaq. Aammattaaq Ilaqutariinnermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq piffissaliinermik sivilisuneq pitsaasuunngitsaq, paaqqinniffiit amerlaqisut sulisinnaasunik nunaqavissunik sulisussarsiorneq ullumikkut ajornartorsiutigereermassuk, ingammik perorsaasunik akuttunngitsumik amigaateqaleriataartarlutik. Piffissaliussamik sivilisunerup kingunerissavaa ulloq unnuarlu paaqqinniffinnut sulisussarsiornermi aporfiit amerlinerat.

Kommuneqarfik Sermersuup oqaatigaa akissuteqarnissamat piffissaliussat allanngortinneqarnissaannik siunnersuutit kommunip tapersorsinnaanngikkai, taamaattoqassappat piffissaq suliamik suliarinninnermut atorineqartoq sivilisussamat, taamaasillunilu pisortat namminersortullu sulisussarsiornearni sullissinnermut ajoqutaassalluni.

Kommune Kujallerli iluarisimaarinnippoq, sulisitsisummi namminnej inuttassarsiuinermikkut allatut ilioqqaaratik sulisussanik avataaneersunik tikitsisarnarar kommunip misigisarmagu.

Taamaattumik piffissaliussamik sivitsuineq taamatut iliortarnerup annikillineranik kinguneqarumaartoq kommunip nalilerpaa.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata, (GA) erseqqissaatigaa, sulisussanik avataaneersunik atorfinitsineranut atatillugu, suliap sularineranut piffissaq atorneqartoq inuussutissarsiortunut ullumikkut sivisuallaareersoq. Piffissaliussamik sivitsuineq najukkami sulisut amerlinerinnik kinguneqassanngilaq, atorfiilli inuttaqanngitsut sapinngisumik angusaqarfiunerpaamik inuttalernerannginnerisa kinguneranik aningaarsartuutit amerlissapput, naammassisaqarsinnaassuseq ajornerulissalluni pisisartunillu sullissineq pitsaannginnerulissalluni.

Namminersorlutik Oqartussat, kommunit sulisoqarnermullu tunngasuni illuatungeriit suleqatigiillutik suliffissaqartitsiniarnermik pitsaanerusumik suliniuteqarnissaat Sulisitsisut Peqatigiiffiata paarlattuanik siunnersuutigaa. Aammattaaq suliffissat pillugit qarasaasiakkut iserfeqalernissaa Sulisitsisut Peqatigiiffiata tapersersorpaa.

SIK-p tusarniaanermut akissutimini oqaatigaa, suliffissarsiuussisarfirmut qinnuteqaammik tunniussinermi sulisinnaasunik najugaqavissunik inuttarsarsiuusimanermut uppersaatini ilanngussinissamut piumasaqaatit sukateriffigineqarnissaat kattuffiup kissaatigigaa. SIK naapertorlugu sulisitsisut nunaqavissunik sulisussarsioqqaaratik Danmarkimi sulisussarsiortarnerat akulikippallaamik pisarpoq.

Kinguneqartitsinissamut periarfissat annertuumik sakkortusinerat, aamma suliffissaqanngitsut ilinniakkamikkut tunuliaqutaat piginnaasaallu pillugit paasissutissanik sulisitsisunut ingerlatitseqqittarneq ajornartorsiutip annikillisinneranut sakkussat ilagisinnaagaat, SIK allappoq.

Matuma siuliani oqaatigineqareersutut suliassanik sularinninnermi piffissamik atorneqartartumik pitsaanerulersitsinissamut periarfissat isiginiarnerisigut suliassaqarfimmi sukaterinissamut suliaraqneq Naalakkersuisut aallartereerpaat, tassani pineqarlutik nunamiinnissamut sulinissamullu akuersissutinik qinnuteqaatit eqeersimaarnerusumik malinnaaffigineqartarnissaat aammalu suliassanik sularinninnermi piffissap atorneqartartup sivikillisinneqarnissaa. Tamatuma saniatigut internettikkut suliffissat pillugit isaaffeqalernerani atorfiit inuttaqanngitsut pitsaanerusumik saqqummiunneqartarnissaat anguneqassaaq.

Tamatuma saniatigut suliffeqarnermut suliassaqarfimmi unammilligassat takkuttussat aaqiiviginiarlugit suliffeqarnermi illuatungeriit akornanni qaninnerusumik oqaloqatigiittoqartarnissaa Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamanna suliffissaaleqinerup akiorniarneqarneranut tunngatillugu kiisalu sulisussat allamut ilinniartinneqarnerannut piginnaangorsarneqarnerannullu tunngatillugu atuuppoq.

Naalakkersuisut ataatsimiititaliap sukumiisumik sularinnissimanera nuannaarutigaa. Inuussutissarsiortnermut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani aammalu Naalakkersuisut nassuiaataanni takuneqarsinnaasut, piffissaliussap sivitsorneqarnissaa tapersersorlugu akerleralugulu tunngavilersuuteqarnermi ajornartorsiutit pisariusut pineqarput.

Naalakkersuisut ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassuteqaatai taperserpaat taamaattumillu siunnersuutip itigartinneqarnissaa innersuussutugalugu.